

II. METODICKÁ ČÁST

LEGISLATIVA

Mezinárodní organizace pro normalizaci (ISO – International Organization for Standardization) je celosvětovou organizací, jejímž hlavním posláním je vypracovávání mezinárodních norem. Je federací národních normalizačních orgánů (členů ISO), jejichž zástupci tyto normy v rámci příslušné technické komise ISO připravují. Mezinárodní normy se navrhují v souladu s pravidly uvedenými v ISO/IEC Directives.

Mezinárodní norma **ISO 4217:2001** (šesté vydání) byla vypracována technickou komisí ISO/TC 68, *Bankovníctví, cenné papíry a jiné finanční služby*. Měně, resp. fondu je přidělen alfabetycký a numerický kód na základě opodstatněného požadavku předloženého sekretariátu ISO s potřebnými náležitostmi. Kódy jsou přidělovány podle pravidel ISO vycházejících z kódování zemí.

Český normalizační institut (ČSNI) na základě normy ISO 4217:2001 zpracoval a vydal českou verzi této normy s označením **ČSN ISO 4217:2002**, která obsahuje třímístné alfabetycké a třímístné numerické kódy měn a fondů a jejich oficiální české názvy. Součástí normy jsou např. i pravidla konstrukce kódů a popis standardních postupů při aktualizaci kódů měn a fondů. Norma dále poskytuje i informaci o jednotlivých zemích a o měnách, které se v nich používají.

Český statistický úřad (ČSÚ) vypracovává pro potřeby státní statistické služby na základě právních a normativních předpisů statistické klasifikace a číselníky. **Číselník měn a fondů** (ČMF) byl naposledy aktualizován sdělením č. 513/2004 Sb.

PŘEDMĚT PUBLIKACE

Zdroj a předmět číselníku

Požadavek na jednotné značení měn a fondů pro využití v nejrůznějších sférách života řeší mezinárodní norma ISO 4217 vydávaná ISO – Mezinárodní organizací pro normalizaci. Jednotným způsobem zpracovaný systém numerických a alfabeticých kódů s dalšími nezbytnými atributy popisujícími měny a fondy je úzce provázán i s normou ISO 3166 – kódy pro názvy zemí a jejich částí. Propojení obou norem významně rozšiřuje možnosti jejich společného využití pro bankovníctví, informatiku, mezinárodní obchod a řadu jiných oblastí.

Mezinárodní norma ISO 4217 stanoví strukturu třímístného alfabeticého kódu a ekvivalentního třímístného číselného kódu pro měny a fondy. U měn majících i dílčí jednotky uvádí v desítkovém řádu také vztah mezi nimi a základní měnovou jednotkou. Mezinárodní norma ISO 4217 uvádí i oficiální anglický název měny, resp. fondu.

Číselník měn a fondů (ČMF) byl vypracován na bázi normy ČSN ISO 4217:2002. Změny, které proběhly v období od vydání této normy, byly do číselníku promítnuty zejména na základě aktuálních podkladů z ISO, resp. ČNB.

Uspořádání číselníku

Číselníková část publikace má dva bloky. V prvním z nich, nazvaném „Systematická část“, je uveden vlastní Číselník měn a fondů v několika základních uspořádáních. Ve druhém bloku, „Aplikace ČMF“, je Číselník měn a fondů propojen s Číselníkem zemí konstruovaným dle normy ISO 3166 (ČZEM), s nímž je nejčastěji používán. Zde jsou uvedeny nejběžnější pohledy na propojení obou číselníků.

Definice pojmů a obsah číselníku

Měna prostředek pro směnu hodnot definovaný orgány, které jsou za něj, ve vztahu k zeměpisné lokalitě, odpovědné.

Fond peněžní zdroj spojený s měnou.

Kód měny – A-3 (třímístný alfabeticý kód měny / fondu)

kombinace tří písmen latinské 26písmenné abecedy (bez diakritických znamének) v rozsahu AAA až ZZZ. Kód přiděluje ISO jednotlivým měnám, resp. fondům podle daných pravidel, jejichž principy jsou popsány v ČSN ISO 4217.

Kód měny – N-3 (třímístný numerický kód měny / fondu)

numerický kód měny, odvozený (pokud je to možné) z normalizovaného kódu země (ISO 3166). Další kódy podle zvláštních požadavků a kódy fondů jsou podle potřeby přidělovány z intervalu 950 až 998. Kódy fondů se přidělují v sestupném pořadí počínaje 998. Kód je součástí normy ISO 4217, je jednoznačný a nezávislý na jazyku.

Český název měny / fondu

oficiální překlad anglického názvu měny, resp. fondu převzatý z ČSN ISO 4217, příp. z České národní banky.

Anglický název měny / fondu

plný úřední název měny, resp. fondu v angličtině tak, jak byl stanoven a publikován v ISO 4217.

V bloku Aplikace ČMF se navíc vyskytují následující termíny vztahující se k **Číselníku zemí**:

Kód země – A-3 (třímístný alfabetycký kód země)

kombinace tří písmen latinské 26písmenné abecedy (bez diakritických znamének) v rozsahu AAA až ZZZ přidělovaná ISO jednotlivým zemím podle daných pravidel.

Kód země – N-3 (třímístný numerický kód země)

kód v rozmezí hodnot 000 – 899 přidělovaný ISO jednotlivým zemím podle daných pravidel. Kód je součástí normy ISO–3166, je jednoznačný a nezávislý na jazyku. Používá jej především statistická divize OSN.

Zkrácený český název

oficiální překlad zkráceného anglického názvu země poskytnutý ČSNI nebo Ministerstvem zahraničních věcí.

Aktualizace číselníku

Aktualizaci číselníku provádí Český statistický úřad ve shodě s potřebami praxe. Průběžná aktualizace bude prováděna na základě změn ohlášených ISO. Nové vydání, změny nebo doplňky Číselníku měn a fondů jsou oznamovány sdělením ve Sbírce zákonů České republiky.

Publikovaný číselník zabezpečuje v rozsahu řešené problematiky potřeby státní statistiky a ostatních uživatelů statistických číselníků v ČR.

DOSTUPNOST PUBLIKACE

Publikace je vydávána v souladu s edičním plánem ČSÚ platným pro rok 2004. Je zpracována v české jazykové verzi ve dvou základních provedeníh:

tiskem	ISBN	80-250-0882-7
elektronicky	kód publikace	e-0010-04

Obě verze jsou k dispozici na adrese:

Český statistický úřad
Odbor informačních služeb
Na padesátém 81
100 82 Praha 10

Číselník měn a fondů je dostupný rovněž na internetových stránkách Českého statistického úřadu na adrese **www.czso.cz**.

Publikaci zpracoval a vydává odbor obecné metodiky ČSÚ.